

žalobci jen škodu způsobenou mu v době koupě. V té době měl náhrdelník cenu 15.000 K, takže škoda, kterou žalobce utrpěl, činí jen 15.000 K. Jen do té částky je žaloba opodstatněna.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Jest rozhodnouti otázku výše náhrady škody, kterou jest žalovaný povinen zaplatiti žalobci, zda totiž tato náhrada spočívá v rozdílu mezi přijatou kupní cenou 30.000 K za perly a skutečnou hodnotou těchto perel v době koupě v r. 1930 (15.000 K), anebo v rozdílu mezi přijatou kupní cenou a hodnotou perel (se sponkou) v době vynesení rozsudku první stolice (3.500 K). Není sporné, že škoda, jejíž náhradu žalobce žádá, vznikla z trestného činu, spáchaného žalovaným ke škodě žalobce, za který byl i žalovaný trestně odsouzen. Odvolací soud, vycházející jinak ze správného názoru, že žalobní nárok na náhradu škody jest posouditi podle ustanovení § 1331 obč. zák., má však za to, že ustanovení § 1332 obč. zák., že škodu jest hraditi podle obecné ceny, kterou měla věc v čase poškození, vztahuje se i na případy, uvedené v § 1331 obč. zák., a přiznává žalobci náhradu podle ceny v době koupě, jsa názoru, že klesání ceny perel jde na vrub žalobcův. Tento názor je mylný. Ze srovnání § 1332 obč. zák. s §§ 1323, 1324, 1331 obč. zák. vyplývá, že doba poškození — směrodatná pro rozsah náhrady škody při lehké nedbalosti — není rozhodující, pokud jde o náhradu škody, způsobené úmyslně nebo hrubou nedbalostí. Pravě z toho, že § 1332 obč. zák. pro rozsah náhrady škody výslovně uvádí dobu poškození věci jako směrodatnou, kdežto § 1331 obč. zák. nikoliv, vyplývá, že tohoto měřítko pro případy § 1331 obč. zák. nelze užítí a že poškozený může žádati náhradu v rámci plného zadostiučinění, t. j. vedle vlastního odškodnění i ušlý zisk, případně i cenu zvláštní záliby, byla-li škoda způsobena trestným činem, jak tomu jest v souzeném případě, tudíž náhradu plného majetkového zájmu. Vztahuje se proto odškodňovací povinnost žalovaného na poskytnutí plné peněžité náhrady za všechnu škodu, která vznikla jako důsledek jeho trestného činu. Správně rozhodl proto soud první stolice, když při stanovení výše náhrady vycházel z hodnoty, kterou měly perly žalobci dodané v době vynesení jeho rozsudku.

Čís. 17348.

Nárok vodovodního družstva proti členovi družstva na poměrnou náhradu nákladů zřízení vodovodu za dobu jeho členství nepodléhá tříletému promlčení podle § 1486 č. 1 obč. zák.

Jde o nárok z poměru členského, nikoli z poměru dodávkového nebo z poměru provedených prací nebo díla.

(Rozh. ze dne 27. června 1939, R I 392/39.)

Žalující Vodovodní družstvo v D. V. domáhá se na svém bývalém členu poměrné náhrady nákladů za zřízení vodovodu. Proti žalobě namítl žalovaný mimo jiné, že zažalovaný nárok jest promlčen, protože jde o dodání prací a zboží a pohledávka za takové práce a dodání zboží podléhá tříletému promlčení podle § 1486 čís. 1 o. z. Prvý soud zamítl žalobu a v otázce, o níž jde, uvedl v důvodech: Předpis § 1486 č. 1 obč. zák. se týká i pohledávek podniků, které neprovádějí práce po živnostensku, nýbrž jen za úplatu, kryjící náklad potřebný k obstarání práce v zájmu veřejnosti (Sb. n. s. č. 15415 a 15115). Z nich právě přílehá na souzený případ rozhodnutí 15415, kde se jedná právě o zřízení vodovodní přípojky. Jest zjištěno, že jde u žalující strany o dodávku práce pro žalovaného a to práce obvyklé, nikterak mimořádné, která nemá většího významu než obvyklá jednání denního styku, tedy, jak výslovně nejvyšší soud říká, jedná se o pohledávku podniku, který se zabýval právě obstaráváním vodovodu svým členům, neboť jim stavěl za úplatu vodovod. Ustanovení § 1486 č. 1 obč. zák. jest tedy vykládati co nejširše. Zde jsou tyto znaky dány, neboť družstvo svým členům vodovod zařizovalo za úplatu. Dopadá tudíž i na tento případ předpis shora uvedený. Poněvadž žaloba byla podána po uplynutí tříleté doby jak od skončení práce, tak od poslední splátky, bylo žalobu zamítnouti. Odvolací soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. Z důvodů: Podle § 5 stanov žalující má právo každý člen družstva, aby družstvo svým nákladem přivedlo potrubím vodu na pokraj stavební parcely člena, jenž jest povinen nahraditi poměrně náklad na toto družstevní zařízení. Podle § 69 č. vod. zák. jest pak zadrželé a nezaplacené tyto příspěvky k žádosti družstva vybírati donucovacími prostředky politickými, při čemž jest šetřiti dlužníků hodných poshovění. Tento závazek žalovaného se nezměnil, ani když později přestal býti členem družstva, neboť stále jde o zaplacení zadrželých příspěvků. Z toho plyne, že nejde u žalobkyně o nějakou pohledávku za provedení prací, díla neb jinaké plnění pro žalovaného, neboť společné zařízení nebylo podniknuto pro žalovaného, jemu nepatří a nejde o vzájemné plnění, kterým by poměr obou stran byl skončen jako při obchodním, živnostenském nebo kupeckém podnikání ve smyslu § 1486 o. z. o., neboť závazek družstva umožniti používání vodovodního zařízení žalovanému a tomu odpovídající nárok žalovaného bude trvati dále a proto podléhá tento nárok na zaplacení zadrželých příspěvků na společný náklad řádnému promlčení podle § 1479 o. z. o.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Odvolací soud rozhodl právem, že žalobní nárok nepodléhá tříletému promlčení podle § 1486 č. 1 obč. zák. Jde o sdružení osob za účelem zřízení vodovodu a žalobní nárok na poměrnou náhradu nákladů s tím spojených vyplývá tedy z poměru členského a nikoli z poměru

dodávkového nebo z poměru provedených prací nebo díla. Jde o vypořádání členských a družstevních povinností z doby, kdy žalovaný ještě byl členem žalujícího družstva, a nezáleží na tom, že již jeho členem není. Rozhodnutí č. 15115 a 15415 Sb. n. s. se na souzený případ nehodí, ježto jednají o pohledávkách podniku za dodání věcí nebo provádění prací vůči třetím osobám, které se staly vlastníky dodaných věcí, prací nebo díla, a nikoli o vypořádání nároků mezi podnikovým sdružením a jeho členy.

Čís. 17349.

Pokud vypůjčitel motorového vozidla, neodevzdav je řádně vlastníkovi, zůstal provozovatelem jízdy (§ 45, odst. 1 zákona č. 81/1935 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 27. června 1936, Rv I 193/39.)

Žalobce domáhá se na žalovaném Miroslavu J. jako řidiči auta a Františku S. jako provozovateli jízdy náhrady škody, kterou utrpěl srážkou svého auta s autem, řízeným Miroslavem J., pro kterýžto čin byl také Miroslav J. trestně odsouzen. Proti žalobě namítl žalovaný František S., že si auto vypůjčil od Arnošta R., že však v době nehody nebyl již provozovatelem jízdy, protože dříve než došlo k nehodě, auto Arnoštu R. vrátil, přikázav Miroslavu J., aby je jmenovanému odevzdal. První soud neuznal žalobou uplatňovaný nárok proti Františku S. důvodem po právu, odvolací soud uznal proti Františku S. nárok důvodem po právu solidárně s Miroslavem J. Důvody: Jestliže František S. po návratu z cesty auto a klíče k němu odevzdal Miroslavu J., aby je odevzdal Arnoštu R., Miroslav J. ale tak neučinil, nýbrž s autem jel do Prahy, kde došlo k srážce, byl v době srážky jako škodné události provozovatelem vozidla stále ještě František S. Neodevzdal-li auto a klíče k němu František S. jako vypůjčitel auta Arnoštu R. sám jako půjčitel, nýbrž použil-li k tomuto vrácení jako posla Miroslava J., umožnil tak Miroslavu J., aby s autem bez jeho vědomí a zřejmě i proti jeho vůli jel do Prahy, kde došlo k srážce. Právě toto spolehnutí se Františka S. na Miroslava J., že podle jeho poukazu odevzdá auto i s klíči k tomuto autu půjčitelu Arnoštu R., zakládá u Františka S. nedbalost, jak ji má na mysli § 45 odst. 2 autom. zák. Tuto nedbalost nemůže omluviti ani to, že snad J. občas R. auto opravoval, neboť to, že snad někdy nechal J. auto opravovati, nemůže Františka S. omluviti. Nelze proto přisvědčiti prvému soudu, když dospěl k závěru, že nelze Františku S. vytýkati nedbalost.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalovaný František S. vytýká odvolacímu soudu nesprávné právní posouzení, pokud spatřuje v tom, že František S. použil k vrácení vy-